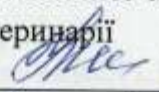

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ І ПАТОЛОГІЧНОЇ МОРФОЛОГІЇ ТА СУДОВОЇ
ВЕТЕРИНАРІЇ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри нормальної і
патологічної морфології та судової
ветеринарії

 Жанна КОРЕНЄВА
«25» 08 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. декана факультету ветеринарної
медицини

 Катерина РОДІОНОВА
«26» 08 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. проректора з науково-педагогічної
та методичної роботи

 Вячеслав СЕДОВ
«27» 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ВП 02 ЗООПАРКОВА СПРАВА

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма
Структурний підрозділ

Другий (магістерський)
21 «Ветеринарія»
«211 Ветеринарна медицина»
211 Ветеринарна медицина
Факультет ветеринарної медицини

Одеса 2025

Робоча програма з освітнього компонента «ЗООПАРКОВА СПРАВА» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Ветеринарна медицина» за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»

Розробник

- Жанна КОРЕНЄВА, завідувач кафедри нормальної і патологічної морфології та судової ветеринарії к.вет.н., доцент

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри нормальної і патологічної морфології та судової ветеринарії

протокол від "25" 08 2025 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Жанна КОРЕНЄВА

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис)

Руслан ДУБІН

(прізвище та ініціали)

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти здобувача вищої освіти	Характеристика освітнього компонента	
		<u>денна форма навчання</u>	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 21 «Ветеринарія» (шифр і назва) Спеціальність 211 «Ветеринарна медицина» (шифр і назва) Освітня програма «Ветеринарна медицина»	вибіркова	
Модулів – 2	Рівень вищої освіти Другий (магістерський) 5.10 2 к	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - презентація		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 5		Лекції	
		16	
		Практичні, семінарські	
		Лабораторні	
		28	
		Самостійна робота	
		76	
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю:			
	залік		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить, 44/76

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА.

Освітній компонент «ЗООПАРКОВА СПРАВА» – це система, яка об'єднує організаційні, наукові, правові, виховні та інші заходи, які спрямовуються на охорону й розвиток природно - заповідного фонду (ПЗФ) нашої держави. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» визначає основні організаційні і правові питання.

Мета освітнього компонента «ЗООПАРКОВА СПРАВА» набуття здобувачами вищої освіти спеціальних теоретичних і практичних знань та формування навичок щодо визначального значення, створення та функціонування живих зооекспозицій, методик утримування та розведення диких тварин різних систематичних груп у штучно створених умовах, їх реабілітації та репатріації, проведення на базі живих зооколекцій природоохоронних акцій та просвітницьких заходів.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента «ЗООПАРКОВА СПРАВА» є:

- надання здобувачам комплексу теоретичних та практичних знань щодо сучасних технологій утримання, розведення, експонування, збереження диких тварин в умовах ex-situ,
- формування навичок обґрунтування та створення живих зооекспозицій.
- спрямування набутих знань та сучасних методів дослідження тварин на збереження їхнього біорізноманіття, охорону та раціональне використання біологічних ресурсів,;

У результаті вивчення навчальної освітнього компонента здобувач вищої освіти:

повинен знати

- видовий склад, охоронний статус, біологічні характеристики та екологічні особливості представників фауни хребетних тварин – основних об'єктів зооекспозицій;
- основні законодавчі акти які регламентують діяльність зоопарків і розплідників диких тварин;
- особливості живлення, розмноження, біотопічного розміщення та екологічних вимог диких тварин – об'єктів зооколекцій;
- основні методи наукових досліджень диких тварин в умовах неволі;
- симптоми основних інфекційних та інвазійних захворювань диких тварин;
- наукові та етичні принципи формування зооколекцій, тематичних зооекспозицій, спільних експозицій, розплідників та реабілітаційних центрів;
- методику проведення просвітницьких екскурсій та природоохоронних заходів у зоопарках;
- методику виготовлення та облаштування приміщень для нетривалого і тривалого утримування диких тварин, збагачення середовища їх існування.

повинен вміти:

- провести дослідження видового, статевого та вікового складу мікропопуляцій диких тварин в умовах неволі;
- здійснювати планування та керівництво роботами по проведенню охоронних заходів, просвітницьких акцій по пропаганді охорони дикої фауни;
- організовувати заходи з карантинування та ветеринарного обстеження диких тварин;
- надавати першу ветеринарну допомогу пораненим чи хворим диким тваринам;
- організовувати заходи з проведення реабілітації диких тварин;
- складати експериментальні кормові раціони для утримування диких тварин в умовах неволі;
- проводити комплекс етологічних спостережень в умовах неволі;

Викладання курсу ґрунтується на знаннях та вміннях, отриманих здобувача вищої освіти з екології, географії, біології.

3. Компетентності та програмні результати навчання.

В результаті вивчення освітнього компонента «Зоопаркова справа» у здобувача вищої освіти формуються:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.

ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.

ФК 19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

Програмні результати вивчення освітнього компонента «Зоопаркова справа»:

РН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини

РН 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	л	лаб	с.р
Модуль 1. Особливості законодавчого забезпечення створення та функціонування зоопарків і розплідників диких тварин. Сучасні принципи формування живих зооекспозицій: систематичний, зоогеографічний, екологічний.				
Тема 1. Особливості законодавчого забезпечення створення та функціонування зоопарків і розплідників диких тварин, принципи діяльності міжнародних асоціацій зоопарків (EARAZA, EAZA, WAZA).	16	2	4	10
Тема 2. Прогресивні інструменти аналізу популяцій: міжнародні племінні книги (ISB), європейські програми розведення тварин (EEP), комп'ютерні програми керування популяціями та комп'ютеризовані бази даних реєстрації тварин (ARKS, ISIS).	16	2	4	10
Тема 3. Сучасні принципи формування живих зооекспозицій: систематичний, зоогеографічний, екологічний.	15	2	4	9
Тема 4. Сучасні технології утримання, розведення, експонування та збереження диких тварин в умовах ex-situ.	15	2	4	9
Модульна контрольна робота 1	2		2	
Разом за модулем 1	64	8	18	38
Модуль 2. Ветеринарна допомога диким тваринам. . Прогресивні технології реабілітації та репатріації тварин. Сучасні методи наукових досліджень у зоопарках				
Тема 5. Надання першої ветеринарної допомоги диким тваринам.	14	2	2	10
Тема 6. Прогресивні технології реабілітації та репатріації тварин.	13	2	2	9
Тема 7. Сучасні технології організації та управління науковою, просвітницькою та природоохоронною діяльністю зоопарків.	13	2	2	9
Тема 8. Сучасні методи наукових досліджень у зоопарках і розплідниках.	14	2	2	10
Модульна контрольна робота 2	2		2	
Разом за модулем 2	56	8	10	38
Усього годин	120	16	28	76

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА.

5.1. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА.

Модуль 1. Особливості законодавчого забезпечення створення та функціонування зоопарків і розплідників диких тварин. Сучасні принципи формування живих зооекспозицій: систематичний, зоогеографічний, екологічний.

Тема 1. Особливості законодавчого забезпечення створення та функціонування зоопарків і розплідників диких тварин, принципи діяльності міжнародних асоціацій зоопарків (EARAZA, EAZA, WAZA).

Тема 2. Прогресивні інструменти аналізу популяцій: міжнародні племінні книги (ISB), європейські програми розведення тварин (EEP), комп'ютерні програми керування популяціями та комп'ютеризовані бази даних реєстрації тварин (ARKS, ISIS).

Тема 3. Сучасні принципи формування живих зооекспозицій: систематичний, зоогеографічний, екологічний.

Тема 4. Сучасні технології утримання, розведення, експонування та збереження диких тварин в умовах ex-situ.

Модуль 2. Ветеринарна допомога диким тваринам. . Прогресивні технології реабілітації та репатріації тварин. Сучасні методи наукових досліджень у зоопарках

Тема 5. Надання першої ветеринарної допомоги диким тваринам.

Тема 6. Прогресивні технології реабілітації та репатріації тварин.

Тема 7. Сучасні технології організації та управління науковою, просвітницькою та природоохоронною діяльністю зоопарків.

Тема 8. Сучасні методи наукових досліджень у зоопарках і розплідниках.

5.2 ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ)

№ з/п	Модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань	Кількість годин
	Модуль 1. Особливості законодавчого забезпечення створення та функціонування зоопарків і розплідників диких тварин. Сучасні принципи формування живих зооекспозицій: систематичний, зоогеографічний, екологічний.	
1.	Тема 1. Особливості законодавчого забезпечення створення та функціонування зоопарків і розплідників диких тварин, принципи діяльності міжнародних асоціацій зоопарків (EARAZA, EAZA, WAZA) Місце дисципліни у системі зоологічних і мисливськогосподарських наук та у структурі магістерських програм. Обсяг та структура курсу. Критерії оцінювання знань. Місце та роль живих зооколекцій для популяризації збереження тварин у мисливських та лісових господарствах.	2 години
2.	Тема 2. Прогресивні інструменти аналізу популяцій: міжнародні племінні книги (ISB), європейські програми розведення тварин (EEP), комп'ютерні програми керування популяціями та комп'ютеризовані	2 години

	бази даних реєстрації тварин (ARKS, ISIS).	
3.	Тема 3. Сучасні принципи формування живих зооекспозицій: систематичний, зоогеографічний, екологічний. Історичний огляд формування зоопарків. Зміст "Положення про зоологічний парк загальнодержавного значення" та Всесвітньої стратегії зоопарків і акваріумів. Зоологічні парки, розплідники та центри розведення диких тварин в Україні та за кордоном	2 години
4.	Тема 4. Сучасні технології утримання, розведення, експонування та збереження диких тварин в умовах ex-situ	2 години
	Модуль 2. Ветеринарна допомога диким тваринам. Прогресивні технології реабілітації та репатріації тварин. Сучасні методи наукових досліджень у зоопарках	
5.	Тема 5. Надання першої ветеринарної допомоги диким тваринам.	2 години
6.	Тема 6. Прогресивні технології реабілітації та репатріації тварин	2 години
7.	Тема 7. Сучасні технології організації та управління науковою, просвітницькою та природоохоронною діяльністю зоопарків	2 години
8.	Тема 8. Сучасні методи наукових досліджень у зоопарках і розплідниках.	2 години
	Разом	16 годин

5.3. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

	Модуль 1. Особливості законодавчого забезпечення створення та функціонування зоопарків і розплідників диких тварин. Сучасні принципи формування живих зооекспозицій: систематичний, зоогеографічний, екологічний.	Кіл-ть годин
1	Тема 1. Особливості законодавчого забезпечення створення та функціонування зоопарків. Характеристика найвідоміших зоопарків України. Особливості розвитку зоопарків в державі. Перспективи розвитку зоопарків України в період розбудови. Зоологічні парки, як об'єкти природно-заповідного фонду України. Законодавче забезпечення утримання диких тварин у штучно створених умовах. Етичні аспекти утримання диких тварин ex situ. Формування зоологічних колекцій. Міжнародні асоціації зоопарків (EAZA, WAZA, EAPAZA тощо). Членство українських зоопарків у міжнародних асоціаціях.	4
2	Тема 2. Прогресивні інструменти аналізу популяцій: міжнародні племінні книги (ISB), європейські програми розведення тварин (EEP), комп'ютерні програми керування популяціями та комп'ютеризовані бази даних реєстрації тварин (ARKS, ISIS). Значення зоопарків як осередків відновлення видів, що знаходяться під загрозою зникнення. Склад колекцій зоопарків щодо наявності рідкісних видів української й світової фауни.	4
3.	Тема 3. Сучасні принципи формування живих зооекспозицій: систематичний, зоогеографічний, екологічний. Шляхи формування зооколекцій українських та світових зоопарків. Основні типи приміщень для утримання, розведення та експонування диких тварин. Критерії вибору розмірів, форми, огорожі, ґрунту вольєрів. Облаштування місць годівлі та водопою. Функціональні зони та укриття. Типи та дизайн бар'єрів. Оглядові укриття. Методи збагачення середовища існування тварин ex situ. Обладнання приміщень для утримання та експонування диких тварин.	4
4.	Тема 4. Сучасні технології утримання, розведення, експонування та	4

	збереження диких тварин в умовах ex-situ. Основні недоліки планування і формування колекцій, дій зоопарків у природоохоронному аспекті. Розробленість методик та успішність утримання в неволі різних груп ссавців. Особливості утримання ex situ представників різних екологічних груп ссавців. Тривалість життя ссавців. Підготовка до розмноження: механізм регуляції статевих процесів, зміни поведінки, акустична активність.	
	Модульна контрольна робота 1	2
	Модуль 2. Ветеринарна допомога диким тваринам. Прогресивні технології реабілітації та репатріації тварин. Сучасні методи наукових досліджень у зоопарках	
5.	Тема 5. Надання першої ветеринарної допомоги диким тваринам Розробка раціонів годівлі диких тварин. Розрахунок складу раціону. Способи урізноманітнення способів годівлі. Міжнародні племянні книги, Європейські програми розведення тварин. Основи ветеринарного обслуговування зооколекцій.	2
6.	Тема 6. Прогресивні технології реабілітації та репатріації тварин Правила реабілітації тварин. Етичний кодекс реабілітації. Інституційна база щодо репатріації диких тварин. Центри реабілітації диких тварин в Україні та закордоном. Досвід програм репатріації з утворенням самостійних природних популяцій in situ. Адаптації тварин до існування у штучно створених умовах.	2
7.	Тема 7. Сучасні технології організації та управління науковою, просвітницькою та природоохоронною діяльністю зоопарків. Наукові основи утримування і розведення в умовах ex situ птахів – представників різних таксономічних груп. Розробленість методик та успішність утримання в неволі різних груп птахів. Особливості утримання ex situ представників різних екологічних груп птахів. Річний життєвий цикл птахів, добові та сезонні ритми	2
8.	Тема 8. Сучасні методи наукових досліджень у зоопарках і розплідниках. Законодавча база створення мінізоопарків на базі лісового чи мисливського господарства. Правила техніки безпеки при обслуговуванні диких тварин. Організація тематичних екскурсій, природоохоронних та просвітницьких заходів на базі зооекспозицій.	2
	Модульна контрольна робота 2	2
	Разом	28

5.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Питання (тема)	Кількість годин
1.	Тема 1. Теоретичні аспекти дослідження розвитку зоопарків України.	6
2.	Тема 2. Соціально-економічні передумови розвитку зоопарків.	5
3.	Тема 3. Основи зоотехнічного обслуговування зооколекцій. Поняття про імпринтинг.	5
4.	Тема 4. Естетичний аспект та просвітницька робота у зоопарках. Основні напрямки наукових досліджень у зоопарках.	5
5.	Тема 5. Зміни способу життя диких тварин. Звикання.	5
6.	Тема 6. Утворення тимчасових зв'язків з елементами антропогенного ландшафту. Зміни добового та сезонного періодів активності у тварин.	5
7.	Тема 7. Зміни типу, способу та часу гніздування, інтенсивності	5

	розмноження. Зміни ставлення до людини.	
8.	Тема 8. Сезонність розмноження. Механізми репродуктивної ізоляції. Особливості шлюбної поведінки. Співвідношення статей. Моногамія, полігамія та інші форми статевих відносин у ссавців.	5
9.	Тема 9. Стадії та фази статевого циклу. Вагітність. Тривалість вагітності у різних групах ссавців. Латентна стадія вагітності.	5
10.	Тема 10. Дітонародження та виховання молоді, ступінь розвитку “батьківських функцій” та їх характеристика у різних представників екологічних груп.	5
11.	Тема 11. Типи розвитку новонароджених, період лактації, ріст та розвиток, тривалість знаходження молоді з матір’ю. Линяння та сезонний диморфізм.	5
12.	Тема 12. Харчова спеціалізація: еврифагія, олігофагія та стенофагія. Сезонні зміни складу кормів, раціону та кормового режиму. Зміни живлення в залежності від віку, статі та індивідуальних особливостей.	5
13.	Тема 13. Естетичне значення ссавців у зооколекціях.	5
14.	Тема 14. Законодавчі аспекти формування зооколекцій на підприємствах лісового і мисливського господарств.	5
15.	Тема 15. Етичний та економічний ефект функціонування зооколекцій на базі лісового і мисливського господарств.	5
	Разом	76

5.5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання є формою індивідуально-консультативної роботи викладача зі здобувачами вищої освіти, яка здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

1. Історія формування і становлення зоопаркової справи.
2. Характеристика основних напрямків і підходів в зоопарковій справі.
3. Місце та роль живих зооколекцій для популяризації збереження тварин у мисливських та лісових господарствах.
4. Природоохоронний та економічний ефект експонування зооколекцій.
5. Історичний огляд формування зоопарків.
6. Зоологічні парки, розплідники та центри розведення диких тварин в Україні та за кордоном.
7. Формування зоологічних колекцій.
8. Міжнародні асоціації зоопарків (EAZA, WAZA).
9. Розробка раціонів годівлі диких тварин.
10. Міжнародні племінні книги, Європейські програми розведення тварин.
11. Поняття про імпринтинг.
12. Основні напрямки наукових досліджень у зоопарках.
13. Правила реабілітації та репатріації (реінтродукції) тварин.
14. Центри реабілітації диких тварин в Україні та за кордоном.
15. Адаптації тварин до існування у штучно створених умовах.
16. Зміни способу життя диких тварин. Звикання.
17. Етологічні особливості зоопарківських тварин.

18. Загальні принципи відбору тварин для зоопарківського утримання.
19. Підбір вікових груп. Статеве співвідношення
20. Етологічні особливості тварин різних видів в умовах неволі.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.

Викладання освітнього компонента «ЗООПАРКОВА СПРАВА», здійснюється у формі читання лекцій, проведення лабораторних занять. Передбачається участь здобувачів у теоретичних конференціях, виступах з доповідями. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Методи навчання – це способи спільної роботи викладача і здобувачів вищої освіти, спрямовані на засвоєння здобувача вищої освіти теоретичних знань, придбання практичних навичок і умінь, розвиток у них пізнавальних здібностей, формування високих моральних, ділових та професійних якостей.

Лекції - проведення оглядових та проблемних лекцій, вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам придбати теоретичні знання з освітнього компонента;

Лабораторні заняття: на підставі діючого законодавства ефективно контролювати дотримання норм і правил раціонального природокористування різними організаціями, установами, юридичними та фізичними особами незалежно від підпорядкування; визначати пріоритетні завдання для того чи іншого типу територій та об'єктів ПЗФ; за існуючими алгоритмами розрахувати площу різних зон державного заповідника; за наявними даними та алгоритмами визначити конфігурацію тієї чи іншої зони заповідника; визначати біологічну цінність тієї чи іншої охоронної території за наявністю видів з охоронних списків різного рівня підпорядкування.

Самостійна робота: передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань, інформаційних ресурсів.

Освітній компонент «ЗООПАРКОВА СПРАВА» вивчається протягом одного семестру. Заняття з освітнього компонента проводяться по модульній системі. Матеріал освітнього компонента розбито на два залікові модулі.

При проведенні лекційних і семінарських занять з освітнього компонента «Заповідна справа» застосовують словесні, інноваційні, наочні та практичні методи навчання. Відповідність програмних результатів та методів навчання зазначено у табл. 1.

Таблиця 1.

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
РН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини	Словесні: розповідь, бесіда, пояснення. Інноваційні: робота в групах Наочні: демонстрація спостереження
РН 3. Визначати суть фізико-хімічних і	Словесні: розповідь, бесіда,

біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.	пояснення. Інноваційні: робота в групах Наочні: демонстрація спостереження
--	--

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «ЗООПАРКОВА СПРАВА» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компоненту (незалежно від форми контролю) в Університеті оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Реалізація основних завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Поточний контроль - це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.2).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою нормальної і патологічної морфології та судової ветеринарії.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена накопичувальна система, за якою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Кількість балів, що може отримати здобувач вищої освіти за змістовий модуль, може бути різною і встановлюватися для кожного змістового модуля (в залежності від значимості змістового модуля) з урахуванням того, що підсумкова оцінка не може перевищувати 90 балів. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію

Таблиця 3.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
1	2	3	4	5	6	7
90 - 100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

64 - 73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Таблиця 4.

Оцінювання освітнього компонента (від 0 до 100 балів)

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1 Модуль 2	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій конференції
	10%-20% пропусків – 4 балів	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
	20%-40% пропусків – 3 балів	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	40%-60% пропусків – 2 балів	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 балів	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання
		участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Таблиця 5.

Оцінювання освітнього компонента (від 0 до 100 балів)

Бал за змістовні модулі (Б _{ЗМ}) (всього 0-90)								Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього - 5)	Сума
Змістовний модуль 1 (ЗМ1)				Змістовний модуль 2 (ЗМ2)				0-5	0-5	100
Поточний контроль -45				Поточний контроль -45						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
13	10	12	10	10	15	13	7			
Модульний контроль -45				Модульний контроль - 45						
Б _{ЗМ} = (ЗМ1 + ЗМ2): 2										

* T1,T2,T3..... – теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора № 106-заг від 30 квітня 2025 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній

компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та здобувач студентського самоврядування.

Якщо здобувач вищої освіти отримав за результатами підсумкового контролю впродовж семестру менше 60-ти балів із 100 можливих, відповідно, він не допускається до підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти має право підвищити оцінку з освітнього компонента, яка ним була отримана за результатами підсумкового контролю впродовж семестру.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, завдання (ситуаційні завдання), що передбачають перевірку розуміння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу освітнього компонента в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом.

Для проведення семінарських занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

- використовується роздатковий матеріал для формування у здобувачів вищої освіти системного мислення, розвитку пам'яті;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань.

ЗООПАРКОВА СПРАВА: методичні рекомендації для лабораторних занять з навчальної освітнього компонента «ЗООПАРКОВА СПРАВА», освітня програма «Ветеринарна медицина» для здобувачів спеціальностей 211 «Ветеринарна медицина» / авт.-упоряд.: Ж.Коренєва, І.Бондаренко Одеса, 2025. 50 с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.

Базова.

1. Заповідна справа в Україні: Навчальний посібник. / М.Д. Гродзинський, М.П. Стеценко. Київ.: 2003. 306 с.
2. Андронов В.А., Варивода Є.О., Тітенко Г.В. Заповідна справа: Навч. Посіб. Харків.: НЦУЗУ, 2013. 204 с.
3. Гринчишин Н.М. Природно-заповідна справа : навч. посіб. / Н.М. Гринчишин. Львів: ЛДУБЖД, 2008. 224 с.
4. Природно-заповідний фонд України: території та об'єкти загальнодержавного значення / Гол. ред. К.М. Ситник. Київ: ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2009. 332с.
5. Решетюк О.В. Заповідна справа: теорія та практика: навч.-метод. посіб. Ч. 2 / О.В. Решетюк. Чернівці: ЧНУ, 2008. 232 с.

6. Закон України “Про Червону книгу” (від 7 лютого 2002 р., № 3055-III). URL:<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3055-14>.
7. Червона книга України. Тваринний світ. Київ., 2009.

Допоміжна.

1. Зоопарки світу. URL:<http://zooworlds.org>
2. Зоопарки України. – URL:<http://www.thisisukraine.org/ru/how-to-get/532-zooparki-ukrainy.html>

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.

1. Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES, Вашингтон, 1979 р.) URL:https://cites.org/sites/default/files/common/docs/RU-Text_Convention.pdf
2. Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсар, 1971) URL:<http://ramsar.org/>
3. Національна комісія України у справах ЮНЕСКО URL:<https://unesco.mfa.gov.ua/postpredstvo/nacionalna-komisiya-ukrayini-u-spravah-yunesko>
4. Програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера”, в рамках якої створена Світова мережа біосферних резерватів URL:<https://unesco.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/programa-lyudina-i-biosfera>
5. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини (Париж, 1972 р.) URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_089#Text
6. Стратегія і тактика стабільного розвитку життя на Землі. URL:<https://infopedia.su/1x4369.html>
7. Природоохоронне законодавство України; URL:<https://cern.com.ua/prirodoohrannoe-zakonodatelstvo/zagalne-prirodoohoronne-zakonodavs/>
8. Міністерство охорони навколишнього природного середовища України. URL:<https://mepr.gov.ua/>
9. Всеєвропейська екологічна мережа. URL <https://necu.org.ua/ekonet/>
10. Міжнародний фонд дикої природи (WWF Internacional, Дунайсько-Карпатська програма). URL:<https://wwf.ua/about-wwf/about-wwf/>
11. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_089#Text
12. Рамсарська конвенція. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_031#Text
13. Конвенція про захист Чорного моря від забруднення URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_065#Text
14. Міністерство екології та природних ресурсів України. URL:<https://mepr.gov.ua/>